

Карпенко Олександра Вікторівна
здобувачка ступеня вищої освіти бакалавр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

ПРОЗОРІСТЬ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ: ВПЛИВ СТИЛІВ КЕРІВНИЦТВА НА АНТИКОРУПЦІЙНУ ПОЛІТИКУ

Потреба у налагодженні ефективної роботи з подолання корупції в Україні обумовлює необхідність забезпечення прозорості діяльності органів публічної влади. При цьому, одним із визначальних аспектів забезпечення ефективної антикорупційної політики є стиль керівництва, який обирають посадовці. Адже саме певний підхід керівника до управління впливає на рівень прозорості, підзвітності та доброчесності посадовців органів публічної влади.

Слід зазначити, що досліджувана проблема була предметом розгляду вітчизняних науковців, зокрема: В. Андреева [1], І. Грищенко [2], Л. Прогонюк [4], І. Пустільник [5] та ін.

Мета роботи – аналіз впливу стилів керівництва в органах публічної влади на антикорупційну політику, в контексті забезпечення прозорості публічної влади.

Незаперечним є той факт, що прозорість публічної влади є одним із ключових принципів демократичного управління. Аналогічне положення закріплене на законодавчому рівні, а саме, ч. 2. ст. 1 Закону України «Про очищення влади» регламентує, що очищення влади (люстрація) здійснюється на принципах: відкритості, прозорості та публічності [3].

Як доводить В. Андреев, Україна, як демократична держава, розвиває публічні служби на основі демократичних цінностей, таких, зокрема, як прозорість. Ці принципи відображаються у формуванні та розвитку публічно-службових відносин на всіх рівнях управління [1, с. 130].

Слід зазначити, що прозорість допомагає згладжувати корупційні ризики, підвищує довіру до державних інституцій, сприяє активному залученню громадськості до процесу прийняття рішень, які стосуються життя та діяльності держави. Адже, як зазначає Л. Прогонюк, важливо забезпечити прозорість та відкритість у роботі публічних органів, що сприятиме підвищенню довіри громадськості до прийнятих рішень [4, с. 9].

І. Грищенко наголошує на тому, що ефективний контроль за діяльністю органів публічної влади є критично важливим для забезпечення прозорості, підзвітності та ефективності урядування [2, с. 37]. У свою чергу, стилі керівництва, які застосовуються в органах публічної влади, безпосередньо впливають на ефективність політики держави. Вітчизняні дослідники І. Пустільник та А. Краєвська виокремлюють в управлінській практиці такі основні категорії стилів керівництва: авторитарний, демократичний, ліберальний [5] та ін. А. Шеремет доводить, що у процесі керівництва,

керівник створює психологічний клімат у колективі, який може значно зменшити рівень конфліктів або, навпаки, збільшити їх [6, с. 1199].

Спираючись на наведені відомості, керуючись дослідженнями сучасних науковців [5; 6], варто виокремити позитивні та негативні аспекти, які можуть проявлятися в управлінській практиці органів публічної влади, залежно від одного із трьох ключових стилів керівництва, обраного їх очільником.

Зокрема, позитивний ефект за авторитарного стилю керівництва полягає у тому, що за наявності кризових ситуацій або за потреби оперативного реагування на корупційні прояви, цей стиль управління дозволяє керівнику швидко та ефективно вводити жорсткі заходи боротьби із корупцією. Негативний момент полягає в тому, що такий стиль безпосередньо може створювати загрозу прозорості діяльності органу публічної влади [5; 6].

Демократичний стиль сприяє прозорості в органах публічної влади, створює умови для відкритого обговорення важливих питань, пов'язаних з діяльністю органів публічної влади, зокрема, і питань боротьби із корупцією. Однак, лояльність керівника до підлеглих може уповільнювати процеси прийняття рішень, що, в свою чергу, може виявитися проблемним моментом у боротьбі з корупцією у ситуаціях, де потрібна швидка реакція [5; 6].

За ліберального стилю управління керівник надає підлеглим значну автономність. У певних випадках, такий стиль сприяє розвитку ініціативності, чесності, відкритості серед співробітників. Однак, у випадках, коли співробітники органу публічної влади не володіють достатнім рівнем професійних якостей, відсутність регулярного контролю за їх діяльністю, відсутність чітких механізмів нагляду може спонукати їх до створення умов для виникнення корупційних ризиків [5; 6].

Отже, стилі керівництва в органах публічної влади безпосередньо впливають на формат антикорупційної політики цих органів, на прозорість функціонування публічної влади, оскільки за їх допомогою визначається те, як органи влади, в особі їх керівників, реагують на корупційні виклики.

Список використаних джерел

1. Андреев В. М. Інституціоналізація публічно-службових відносин в процесі реалізації публічної влади в Україні. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. №1. С. 127 – 136.
2. Грищенко І. Стратегічні провайдери публічної політики. *Публічне управління та місцеве самоврядування*. 2024. № 1. С. 32 – 39.
3. Про очищення влади : Закон України від 16 вересня 2014 року. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 44. ст.2041.
4. Прогонюк Л. Сучасні проблеми та тенденції в галузі публічного управління : методи для підвищення продуктивності та прозорості громадських служб. *Публічне управління і політика*. 2024. №3 – 4. С. 1 – 13.
5. Пустільник І., Краєвська А. Стилi керівництва в управлінні персоналом. URL: <https://scholar.googleusercontent.com/scholar?q=cache:-8o3r->

C5LFIJ:scholar.google.com/+стили+керівництва&hl=uk&as_sdt=0,5 (дата звернення: 15.03.2025).

6. Шеремет А. М. Психологічні особливості керівників з різним стилем управління. *The 5 th International scientific and practical conference : Topical issues of modern science, society and education* (November 28-30, 2021). С. 1199 – 1203.

Климчук Олександр Васильович
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Бабак Микола Іванович
здобувач ступеня вищої освіти магістр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

КОМПЛІАЄНС-МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ ЛОГІСТИЧНОЇ ТА ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Завдяки новітнім інноваційно-технологічним розробкам, ведення бізнесової діяльності підприємствами стало набагато зручнішим і ефективнішим. Здебільшого успішна реалізація запланованих проєктів різного рівня залежить від оперативності управління ними, а інформаційно-комунікаційні технології значно полегшують процеси менеджменту в оптимальні терміни [2]. Водночас, у сучасних умовах підприємства, незалежно від сфери діяльності, постійно зустрічаються із викликами, що пов'язані із зростаючою регуляторною складністю та необхідністю дотримання міжнародних стандартів [1].

Кожне підприємство, що виступає невід'ємною частиною суспільства, несе повну відповідальність за дотримання розроблених суспільних норм і правил поведінки. Це зумовлює зростання усвідомлення у керівників необхідності запровадження комплексного моніторингу та оцінки стратегій відповідно до існуючих норм і стандартів. При цьому, комплаєнс-менеджмент є тим елементом системи управління, що здатний забезпечити достатню впевненість у відсутності порушень чинних вимог та дозволяє запобігти притягнення підприємства до відповідальності [3]. Комплаєнс-менеджмент потрібно розглядати як топ-елемент управління діяльності, що забезпечує відповідність діяльності підприємства чинному законодавству, корпоративним стандартам та етичним нормам. У сфері логістики та збуту особливу роль відіграє контроль за виконанням контрактних зобов'язань, запобігання корупційним ризикам та забезпечення процесів безперебійного товарообігу.